

HET ACCOUNTANTSBEROEP IN ZUID- EN OOST-AZIË (II)

door Drs. Jac. Krikke

Ten vervolge van de vorige beschouwing volgen thans mededelingen over het beroep in enkele andere landen in dit deel van de wereld.

PHILIPPIJNEN

In herinnering wordt gebracht dat de situatie in India zo was, dat er vóór 1949 een Overheidslichaam, de „Indian Board of Accountancy”, bestond dat het beroep regelde. In genoemd jaar is er bij wet in het leven geroepen het „Institute of Chartered Accountants of India”, dat een tweeledig karakter heeft: het afnemen van de beroepsexamens en het verlenen van de beroepskwalificatie *en* het fungeren als organisatie van beroepsbeoefenaren (de tucht op de leden daaronder mede begrepen). De taak van de „Board”, die toen werd opgeheven, ging *geheel* over naar het Instituut.

Op de Philippijnen kent de situatie wel een *tweedeling*: de beroepsuitoefening wordt bepaald door

- 1 „The Board of Accountancy” en
- 2 „The Philippine Institute of Certified Public Accountants”.

ad 1

Bij wet van 1923 werd de „Board” ingesteld; zij heeft tot taak het (niveau van het) beroep te regelen en te garanderen en dit op de volgende wijze:

- a. door het uitgeven van bewijzen van registratie als CPA (nodig om het beroep te kunnen uitoefenen);
- b. door de bevoegdheid regels en „standards” vast te stellen voor de uitoefening van het beroep.

ad 1a

De „Board” neemt het *beroepsexamen* af. Als toelatingseis hiervoor geldt ondermeer

- dat de candidaat de Philippijnse nationaliteit bezit of inwoner is van een land dat bij wet heeft geregeld dat Philippino's daar ook het recht kunnen verkrijgen het beroep uit te oefenen;
- dat de candidaat houder moet zijn van een graad van „bachelor of science in commerce” (op basis van 4 jaar studie) of van een gelijkwaardige graad. Deze graad moet ondermeer ten aanzien van accounting, auditing, commercial law - welk laatste volgens het patroon van de Verenigde Staten is opgebouwd maar met enkele elementen, overgenomen uit het Spaanse recht - wiskunde en statistiek aan bepaalde eisen voldoen.

De eis van praktijkervaring wordt sedert 1954 niet meer gesteld.

De inhoud van het CPA-examen betreft de volgende vakken:

- theory of accounts
- commercial law
- auditing theory and practice
- practical accounting

Slaagt de kandidaat voor dit examen, dan kan de „Board” hem het bewijs van registratie als CPA verlenen. Zij registreert dus ook de beroepsgenoten. De „Board” die uit 3 leden bestaat (allen benoemd door de president van de Philippijnen), heeft het recht de inschrijving op te schorten of te annuleren als de CPA zich schuldig maakt aan „unprofessional conduct” of als er een andere oorzaak is. In een klein aantal gevallen is dit voorgekomen.

ad 1b

De „Board” heeft ingevolge de haar gegeven doelstelling in 1954 een „Code of Ethics” uitgegeven.

ad 2

Een aantal CPA's stichtte in 1929 het „Philippine Institute of CPA's”, dat zich beijverde voor het stimuleren van het begrip voor de waarde van het „CPA-certificate” en dat verder de belangen van het beroep in het algemeen bevorderde, maar aanvankelijk weinig deed aan de inhoud van de beroepsuitoefening en aan het komen tot normen hiervoor.

Na de Tweede Wereldoorlog ontplooidde het PICPA zich beter en kwam het - om de kwaliteit van de beroepsuitoefening te verhogen - via zijn „committee on auditing standards and procedures” in 1949 tot uitgifte van een „statement on auditing standards”, welke in belangrijke mate gelijk is aan die welke het Amerikaanse Instituut in 1947 het licht had doen zien. Zeer recent is deze „statement” herzien. Na 1949 heeft het Instituut inmiddels een serie van 11 „bulletins on audit standards and procedures” gepubliceerd.

Het PICPA heeft ook „rules of professional conduct” uitgegeven, die materieel weinig verschillen van die van de „Board of Accountancy”.

Aan deze mededeling kan men de opmerking verbinden dat het beroepsgedrag van de CPA's op de Philippijnen valt onder twee soorten regelen: de „Code of Ethics” van de „Board” en „de Rules of Professional Conduct” van het Instituut. Beide soorten regelen bevatten verschillende - hoewel niet alle - bepalingen die men aantreft in de overeenkomstige beroepsregels van het Amerikaanse Instituut.

Aan de zelfdiscipline is dus toegevoegd het toezicht (met sancties) van de Overheid. Men kan de vraag stellen hoe beide instanties op het gebied van de beroepsregels werken. Prof. Jose C. Florento, hoogleraar en practiserend accountant in zijn land en tevens „international associate” van het Amerikaanse Instituut, schrijft ondermeer hierover in het verenigingsorgaan „The Accountants' Journal” van september 1965. De „Board” is *toezichhoudend* werkzaam; zij heeft de taak en de bevoegdheid falende CPA's te straffen of voor de rechtbank klachten tegen hen aanhangig te maken. De rol van het Instituut is meer *opvoedend* in die zin, dat het deze regels meer en meer positief ingang moet doen vinden bij zijn leden en dat het adviseert m.b.t. de toepassing ervan. Prof. Florento zegt dat het Instituut meer *kan* doen dan het momenteel doet.

Het aantal leden van het Instituut heeft in 1965 de 3100 overschreden.

In een aantal gevallen is een verklaring van een onafhankelijk certified public accountant bij jaarstukken vereist, ondermeer bij de jaarstukken van naamloze vennootschappen met een kapitaal van 50.000 pesos (ong. f 100.000,—) of meer. Deze vennootschappen moeten hun jaarrekening met de accountantsverklaring

deponeren bij de Philippijnse „Securities and Exchange Commission”. De Centrale Bank vraagt van de particuliere banken eveneens jaarstukken die door een onafhankelijk certified public accountant zijn gecontroleerd.

NATIONALISTISCH CHINA

In dit gebied, dat iets groter is dan Nederland, is in 1945 een „*Law of Certified Public Accountants*” van kracht geworden¹⁾, welke wet het beroep op Taiwan regelt. Zij bepaalt in artikel 26 dat, wanneer er in een *district* van Taiwan meer dan 9 public accountants zijn, zij een „district association” moeten vormen. De wet beoogde, naast een strakke *regeling per district*, een overkoepelende organisatie en ingevolge artikel 27 is dan ook tot stand gekomen een „*National Federation*”; leden hiervan zijn de districtsorganisaties.

ZUID-KOREA

In 1954 is opgericht het „*Korean Institute of Certified Public Accountants*”; in 1965 bedroeg het aantal leden 280.

HONG KONG

Het arbeidsterrein van de openbare accountants in dit kleine gebied kan ruwweg worden verdeeld in

- a. controle
- b. belastingwerk
- c. „costing” (specifiek aspect in Hong Kong)

ad a. Controle

Iedere vennootschap die zijn zetel in Hong Kong heeft, is - ingevolge de bepalingen van de „Companies Ordinance” - verplicht zijn jaarstukken te doen controleren door een accountant. Het aantal vennootschappen dat onder deze controleplicht valt, bedraagt ongeveer 6.000. In de ordonnantie is bepaald wat de *inhoud* van de controle moet zijn en hoever zij zich moet uitstrekken.

Voor het zeer grote aantal kleinere en kleine bedrijven - niet in de vorm van een vennootschap als bedoeld in de ordonnantie - is geen voorschrift terzake.

In de wetgeving van Hong Kong wordt nader gesproken van „*authorized auditors*”, dat zijn die openbare accountants die gerechtigd zijn vennootschappen te controleren. Zij zijn daartoe ingeschreven in een register, dat in tweeën is verdeeld omdat de administratie en de verslaggeving van de vennootschappen hetzij in het Engels, hetzij in het Chinees plaats vindt.

Deel I van het register bevat de namen van de accountants die gerechtigd zijn in het Engels luidende jaarrekeningen te controleren, deel II de accountants voor in het Chinees luidende jaarrekeningen.

De toegang tot het register wordt geregeld door de „Authorized Auditors Board”, bestaande uit 5 beroepsgenoten en 4 andere personen onder wie de „Registrar General”, die tevens voorzitter is. De „Board” - die een semi-Overheidsinstantie is - oefent ook het tuchtrecht uit over de ingeschrevenen.

¹⁾ Chu Ching - Tong in „The Organizations of Certified Public Accountants in the Republic of China”, opgenomen in de „China Accounting Monthly”, juli 1962.

De „Board” organiseert *geen* examens voor deel I-accountants; kandidaten voor dit deel van het register moeten de examens afleggen van de door de „Board” erkende verenigingen uit het Britse Gemenebest: naast de verenigingen van „chartered accountants” zijn dit o.a. de „Association of Certified and Corporate Accountants” in Engeland en de „Australian Society of Accountants”.

Voor deel II-accountants houdt de „Board” wel een examen, dat verdeeld is in een mondeling en een schriftelijk gedeelte. Slechts wanneer men voor het mondeling geslaagd is, wordt men tot het schriftelijk toegelaten. Het laatste gedeelte bestaat uit drie delen:

- 1 Voortgezet boekhouden;
- 2 Controle en de plichten van accountants; belastingen;
- 3 Handels- en vennootschapsrecht (incl. met betrekking tot Hong Kong).

Een verdere eis voor registratie is minimaal 3 jaar praktijk op een accountantskantoor.

De „Association” uit Engeland en de „Society” uit Australië²⁾ hebben - met ultimo 1965 resp. 37 en 209 leden - afdelingen in Hong Kong. De verenigingen van „chartered accountants” hebben dit niet.

De belangrijkste autochtone vereniging is de „Society of Chinese Accountants and Auditors”. Deze is opgericht in 1913 en had in de jaren vóór 1946 een moeilijk bestaan; zij kon zich eerst na genoemd jaar ontwikkelen.

De aandacht werd nog getrokken door verbindingen die in het persoonlijk vlak tussen verschillende groeperingen bestaan; zo was in 1965 de Chinese voorzitter van de „Society” tevens voorzitter van de afdeling van de Engelse „Association”!

ad b. Belastingen

De in Hong Kong bestaande winstbelasting heeft de belastingbetalers de hulp doen inroepen van gespecialiseerde krachten. De Overheid heeft toen bepaald dat als zodanige behartigers van deze belangen mogen fungeren „*approved taxation accountants*” en procureurs. Tot heden mogen als „*approved taxation accountants*” alleen „*authorized auditors*” uit beide delen van het register optreden.

ad c. „Costing”

In vele landen van het Britse Gemenebest mogen bepaalde soorten in Hong Kong geproduceerde goederen - mits *de kostprijs* niet beneden een bepaald minimum ligt - tegen gereduceerde tarieven worden ingevoerd. Alle fabrieken die de Gemenebest-preferentie genieten, moeten geregistreerd zijn bij het Ministerie van Handel en Industrie en zijn onderworpen aan „*physical inspections*” door „*approved cost accountants*” die periodiek rapporteren aan het Ministerie. De meeste der bedoelde Gemenebest-landen schrijven voor dat goederen die onder het lagere

---

²⁾ De „Society” ontplooit in Zuid-Oost Azië een grote activiteit. Het Colombo-plan (en daarmee de Australische regering) hebben de zienswijze dat de economie van landen als Maleisië, Singapore en Hong Kong het beste gediend is met - eigen examens afnemende - beroepsorganisaties van die landen zelf, maar zolang deze er nog niet zijn, heeft de „Society” zich bereid verklaard dit tijdsinterval te overbruggen. De „Society” telde in februari 1966 in de drie genoemde gebieden 821 leden en ruim 3400 voor haar examens studerende. De hulp welke, zoals eerder gezegd, door Canada aan de „*industrial accountants*” van Pakistan wordt verleend, vindt eveneens plaats onder het Colombo-plan.

tarief worden ingevoerd, vergezeld moeten zijn van „preference certificates” in een gestandaardiseerde vorm, opgesteld door een „approved cost accountant” en vervolgens goedgekeurd door het Ministerie.

Het aantal fabrieken, dat voor het omschreven doel is geregistreerd, overschrijdt de 4.000 en per jaar worden meer dan 50.000 „preference certificates” uitgegeven.³⁾

Het Ministerie benoemt „approved cost accountants” en volgt daarbij twee richtlijnen:

1 Hun namen moeten voorkomen in deel I van de lijst van „authorized auditors”, hetgeen betekent dat zij lid moeten zijn van door de „Board” erkende accountantsverenigingen uit het Gemenebest.

Deel II-accountants kunnen niet tot „approved cost accountants” benoemd worden.

2 Zij moeten drie jaar ervaring hebben op een kantoor van „approved cost accountants” en daarvan tenminste zes maanden speciaal m.b.t. „preference certificates”.

---

³⁾ S. T. Sih, Accountant bij het Ministerie van Handel en Industrie te Hong Kong, in een artikel in „The Accounting Review” van 1962, blz. 708 e.v.